

בס"ד. ש"פ קדושים, ב' דר"ח אייר ה'תשל"ו*

השמים כסאי והארץ הדום רגלי, אי זה בית אשר תבנו לי גו' ואל זה אביט אל עני ונכה רוח גו'¹, וידוע הדיוק בזה², הרי אין לו דמות הגוף³ ואיך שייך לומר כסאי והדום רגלי. וגם צ"ל מ"ש איזה בית אשר תבנו לי גו' ואל זה אביט אל עני ונכה רוח גו', מהי המעלה דעני ונכה רוח, דהגם שאיזה בית אשר תבנו לי, מ"מ אל זה (לעני ונכה רוח) אביט. ונקודת הביאור בזה, דשמים וארץ הם תורה ומצוות (כמבואר בארוכה בתו"א⁴), שבכללות היא העבודה דנר"נ⁵. ובית היא העבודה דבכל מאדך⁶ שלמעלה מהגבלה⁷, שמצד חי' יחידה⁸. ופירוש איזה בית אשר תבנו לי הוא⁸, שגם העבודה שמצד המקיפים חי' יחידה, שעל ידה נמשכים המקיפים שלמעלה, אין זה בית אשר תבנו לי (לי לעצמותי), כי גם המקיפים הכי עליונים הם הארה בלבד. אל זה אביט אל עני ונכה רוח⁹, דע"י הביטול (עני ונכה רוח) הוא המשכת העצמות (אל זה אביט).

ב) ויש לומר, שזהו גם הקשר והשייכות דההפטורה השמים כסאי לשבת ר"ח, כי בר"ח הוא מולד הלבנה, שאז (בעת המולד) היא נקודה בלבד, שזה מורה על הביטול שלה¹⁰, שלית לה מגרמה כלום¹¹. ויתירה מזו, שברגע שלפני מולד הלבנה היא בביטול לגמרי, שאינה אפילו כנקודה, ועי"ז דוקא נעשה המולד שלה¹². ועי"י הביטול שלה, היא מקבלת אור חדש מהשמש, דשרש המשכת אור זה הוא לא מהשמש עצמו (שהרי אין כל חדש תחת השמש¹³) אלא מלעילא¹⁴ מן שמשא¹⁵. וזהו שבשבת

(* יצא לאור בקונטרס ב' אייר — תשמ"ט, "לקראת ב' אייר, תפארת שבתפארת, יום הולדת כ"ק אדמו"ר מהר"ש נ"ע . . עש"ק ר"ח אייר תשמ"ט").

- (1) ישע"י טו, א"ב. — הפטורת שבת ר"ח.
- (2) ד"ה זה בתו"א בתחילתו. ד"ה זה תרס"ו (בהמשך תרס"ו ע' תקיט). ועוד.
- (3) פיוט "יגדל". וראה פיהמ"ש להרמב"ם סנה' פ' חלק יסוד הג'.
- (4) ד"ה הנ"ל בתחילתו. וראה גם המשך תרס"ו שם (ס"ע תקלד ואילך).
- (5) אוה"ת בראשית ד"ה זה (א, סע"ב).
- (6) לשון הכתוב — ואתחנן ו, ה.
- (7) תו"א שם א, ג. ושם, ש"בית" הוא תפלה. עי"ש.
- (8) המשך תרס"ו שם ע' תקלה בפירוש השני.
- (9) בתו"א שם (וכ"ה בהמשך תרס"ו שם בפירוש הראשון), "אל זה אביט הוא בחינת תפלה", וזה בא בהמשך ל"איזה בית גו'". אבל בהמשך תרס"ו שם בפירוש השני הוא כפפנים. ולהעיר גם מאוה"ת שם (ב, ייש ע"ב) "אי זה בית כו' . . ומ"מ ואל זה אביט אל עני כו'".
- (10) תו"א יתרו בהוספות קט, ג. וראה גם תו"א שם סו, ג.
- (11) זהר ח"א קפא, א. וראה גם שם לג, ב. רמט, ב. ח"ב קמה, ב. רטו, א. ח"ג קיג, ב. ועוד.
- (12) ראה אוה"ת בראשית ט, ב. וראה ד"ה באתי לגני שנה זו (סה"מ תשל"ו ע' 91 ואילך. ע' 102 ואילך).
- (13) קהלת א, ט.
- (14) לשון הזהר ח"א רכג, ב. ח"ב נט, א. וראה זהר ח"א צא, ב. ח"ב קטו, ב.
- (15) אוה"ת שם י, ב. וראה ספר הערכים-חב"ד ערך אור הלבנה ס"ו אות ה' (ע' שיא). וש"נ.

ר"ח מפטירין השמים כסאי גוי' ואל זה אביט אל עני ונכה רוח גוי', דההמשכה שע"י הביטול¹⁶ היא המשכה נעלית ביותר, כנ"ל.

ג) ייש להוסיף בפירוש הכתוב ואל זה אביט אל עני גוי', דהכוונה בעני היא לא רק לענין הביטול, אלא גם לעני כפשוטו (עני בדעת¹⁷), שאין לו ידיעה והשגה באלקות ועבודתו היא רק מצד האמונה¹⁸ שלמטה¹⁹ מטעם ודעת, מ"מ, מכיון שבעניות זו (דאמונה שלמטה מטעם ודעת) יש גם ענין העניות למעליותא, ביטול²⁰, לכן, אל זה אביט. ובדוגמת הלבנה, דהגם שזה שבעת המולד היא נקודה בלבד (ומכש"כ זה שברגע שלפני המולד היא מתעלמת ומסתתרת לגמרי) הוא שאינה מאירה, ואעפ"כ, מכיון שזה קשור גם עם הביטול שלה, נמשך בה אז אור חדש מלעילא מן שמשא.

ד) ייש לקשר זה עם הביאור של אדמו"ר מהר"ש²¹ (בעל יום ההולדת דב' אייר) עה"פ²² ובראשי חדשיכם, דמ"ש ובראשי חדשיכם, ראשי לשון רבים²³, הוא, כי חודש היא מדת המלכות, שהיא בחינת האמונה, שיש בה ב' נקודות. דבסגול נקודה האמצעית היא תחת שתי הנקודות, ובסגולתא נקודה האמצעית היא למעלה משתי הנקודות, ובאמונה יש ב' הנקודות. שבגילוי היא נקודה התחתונה שבסגול, ויש בה גם נקודה העליונה שבסגולתא²⁴, כי נעוץ²⁵ תחלתן בסופן.

ד) ועפ"ז נמצא, שהעבודה דעני ונכה רוח (אמונה) צריכה להיות גם לפני העבודה דהשמים כסאי והארץ הדום רגלי (תורה ומצוות), ומכש"כ לפני העבודה דאיזה בית אשר תבנו לי (בכל מאריך), שהרי אמונה וביטול הם היסוד של כל הענינים. אלא שבתחילה, העניות שלו היא כפשוטה²⁶, דזה שצריך לאמונה באלקות (אף שכמה ענינים מוכרחים מצד השכל) הוא מפני שהוא עני בדעת, ולאחרי העבודה בכחות הפנימיים (השמים כסאי והארץ הדום רגלי) ובכחות המקיפים (בית), העניות שלו

16 להעיר מאוה"ת שם א, ב (בענין אל זה אביט אל עני גוי') "ענין עני הוא סיהרא דלית לה מגרמה כלום".

17 ראה נדרים מא, א. כתובות סח, א.

18 ראה לקו"ת ויקרא ו, ג "כשהיא רק בבחי' אמונה לבד נק' לחם עוני". ושם (לפנ"ז) שלחם עוני הוא "ע"ד סיהרא לית לה מגרמה כלום".

19 היינו, שבגילוי היא למטה מהדעת, אבל שרשה הוא למעלה מהדעת — ראה לקו"ת צו יג, ד ואילך. וראה המשך וככה תרל"ז פנ"ה שבקטנות אבא מלובש גדלות אבא.

20 ראה לקו"ת שם, ריש ע"ד "שהאמונה היא .. ביטול, שמבטל שכלו ואינו מבקש טעם רק מאמין האמת באמונה הטהורה".

21 בהמשך מים רבים תרל"ו פק"ג. וראה שם פק"א.

22 פינחס כח, יא.

23 וכמו שמדייק בזהר עה"פ (ח"ג רמח, א (ברע"מ)) "וכי כמה ראשין אינון לסיהרא". הביאור בהתירוץ שבוזהר שם [ששני הראשים הם יעקב ויוסף] — ראה בארוכה אוה"ת פינחס ע' א'קסו ואילך. ד"ה ובראשי חדשיכם דליל א' דר"ח אייר שנה זו (סה"מ ה'תשל"ו ע' 193 ואילך).

24 השייכות דסגול לסגולתא — ראה גם לקו"ת שה"ש יג, ב. אוה"ת בראשית כב, א.

25 ספר יצירה פ"א מ"ז.

26 שני ענינים אלו בעניות — ראה (עד"ז) לקו"ת ויקרא שם, ד.

היא²⁶ ע"ד מרז"ל²⁷ פתי יאמין לכל דבר²⁸ זה משה רבינו, דהגם שמשה הי' בעל השגה גדולה בתכלית השלימות, מ"מ היו אצלו כל הענינים (דאלקות)²⁹ באופן של אמונה, כי מכיון שלגבי הקב"ה דלית מחשבה תפיסא בי' כלל³⁰ הכל כפתיים אצלו ית'³¹, לכן כל הענינים צריכים להיות באופן של אמונה. ובכללות הוא, דהעניות שבתחילת העבודה היא ביטול דקבלת עול שלמטה מטעם ודעת, והעניות שלאח"ז היא ביטול במציאות שלמעלה מטעם ודעת.

יש לומר, דזה שכתוב ואל זה אביט אל עני ונכה רוח לאחרי השמים כסאי גו', אף שגם האמונה שלמטה מהדעת היא בהעצמות [ונכמובן מהידוע³² דזה ששם שמים שגור בפי כל הוא מפני שהחאור הוא בהתגלות], הוא, כי הבטה (ואל זה אביט) הוא גילוי (כמו דבר שרואה בעיניו), וגילוי העצמות הוא³³ בהאמונה שלמעלה מהדעת.

(ה) **יש** לומר, שג' ענינים אלה [עניות שבתחילת העבודה, העבודה דהשמים כסאי גו', והעניות שלאחרי העבודה דהשמים כסאי] הם ע"ד ג' החלוקות שבפירות האילן (שבפרשתנו³⁴), ג' שני ערלה, שנה הרביעית ושנה החמישית. והענין הוא³⁵, דארץ היא מלכות ואילן הוא ז"א, ונטיעת אילן בארץ (כי תבואו אל הארץ ונטעתם כל עץ מאכל³⁶) הוא המשכת ז"א במלכות. דבהמשכה זו ישנם ג' דרגות. דבג' שנים הראשונות, מקבלת המלכות רק מג' ספירות האחרונות דז"א, נצח הוד ויסוד. ומכיון שעיקר ענינים של מדות אלו הוא שעל ידם באה ההשפעה בפועל³⁷, לכן, גם המדות נה"י הם דוגמת המלכות³⁸ שהיא שרש ומקור הנבראים, שנותנים מקום

(27) שמו"ר פ"ג, א.

(28) משלי יד, טו.

(29) גם הענינים המושגים בשכל, כלשון הכתוב "פתי יאמין לכל דבר". וי"ל הטעם לזה, כי גם הענינים דאלקות המושגים בשכל — להיותם אלקות, הם בלי גבול, וכשהם נתפסים בשכל, אין מאיר כ"כ האלקות (הבל"ג) שבהם.

(30) תקו"ז בהקדמה "פתח אליהו" — יז, א.

(31) תניא פי"ח (כד, א). וראה המשך באתי לגני ה'ש"ת פ"ה (סה"מ ה'ש"ת ע' 117 ואילך). ובארוכה

בד"ה באתי לגני ה'תשט"ו פ"ג ואילך (תורת מנחם — התוועדויות ח"י"ג ע' 208 ואילך).

(32) תו"א וירא ד"ה פתח אליהו (יד, ב). סה"מ תר"ס ע' מג. קונטרסים ח"ב רצו, א. ובכ"מ.

(33) ראה לקמן סעיף ו, ובהערה 55 שם.

(34) קדושים יט, כג ואילך.

(35) בכל הבא לקמן ראה לקו"ת פרשתנו כט, ג ואילך.

(36) פרשתנו שם, כג.

(37) ראה אגה"ק סט"ו (קכב, סע"א) "כבוא ההשפעה לידי מעשה". וראה סה"מ הצ"צ יב, ב ואילך.

המשך תרס"ו ע' רפט. ובכ"מ.

(38) ולא ממש. כידוע החילוק בין ז"א למלכות, שהמלכות היא קצה העליון (מקור) דבי"ע וז"א (גם נה"י

שבו) הוא קצה התחתון דאצילות (תו"א תרומה פא, ב. המשך תרס"ו ס"ע תרפד ואילך. ובכ"מ). אלא שאעפ"כ, נה"י שבז"א הם דוגמת המלכות, ככפנים.

ולהעיר מהמבואר בלקו"ת שם (ל, א) ד"יחוד קול ודבור" הוא דוקא כשמאיר בדיבור מהת"ת [וראה גם לקו"ת שם (כט, ג) מזהר (ח"ג ס"פ קדושים — פז, סע"א ואילך) שדוקא בשנה הרביעית "מזדווג בה קוב"ה בכנס"י"], ובהמשך תרס"ו שם (ע' רפח ואילך) שגם ההמשכה מנה"י למלכות היא בכלל "יחוד זו"ן" — דיש לומר, שבתרס"ו שם בא ענין זה בהמשך להמבואר שם לפני זה (ע' רפז) שכללות הו"א הוא סוף עולמות הא"ס, ובלקו"ת שם מדבר בעיקרו של ז"א (משא"כ המדות נה"י הם דוגמת המלכות).

ליש, ואפשר להיות מהם יניקה לחיצונים. דזהו הקשר של הפירוש (הנ"ל) שג' שנים הראשונות הם כנגד ג' המדות נה"י, עם הפירושי³⁹ שג' שנים הראשונות הם כנגד ג' קליפות הטמאות, כי כשהמלכות מקבלת רק מנה"י אפשר להיות יניקה לג' קליפות הטמאות. ולכן הפירות דג' שנים אלו הם ערלה ואסורים בהנאה. ובשנה הרביעית מקבלת המלכות מת"ת (משליש התחתון שבו או משני שלישים שבו). ולכן הפירות דשנה הרביעית הם קודש הילולים להוי'⁴⁰, דהילול הוא בת"ת כמ"ש⁴¹ ומהללים לשם תפארתך. ובשנה החמישית מקבלת המלכות גם משליש העליון דת"ת. וזהו ובשנה החמישית גוי' להוסיף לכם תבואתו⁴², דד' הבחינות תנה"י (שבשנה הרביעית) שייכים לד' אותיות הוי', ובשנה החמישית, נמשך תוספות אור מקוצו של יו"ד, כתר.

ו) **וביאור** הענין דג' חלוקות אלו בעבודת האדם, יש לומר, דענין המלכות הוא קיום התומ"צ בפועל ממש, במחשבה דיבור ומעשה. וזה שמקיים תומ"צ בפועל ממש הוא ע"י המשכת וגילוי המדות בהמחשבה דיבור ומעשה. ויש בזה ג' אופנים. דכשהמשכה היא רק מנה"י (דמדות אלו הם רק בנוגע לפועל), הנה אף שנה"י הם שוקיים⁴³ ורגלים שמולכים אותו למקום הראוי, ללכת בדרך הוי', מ"מ, כיון שאין לו חיות בקיום התומ"צ (דהחיות בתומ"צ הוא ע"י אהבה ויראה דוקא), לכן אפשר שבמשך הזמן תהי' חלישות בעבודתו, ובפרט בקדש עצמך כמותר לך⁴⁴, ועד שיבוא מזה לדברים האסורים (כולל גם דברים האסורים בהנאה⁴⁵). ולכן העבודה שלו צריכה להיות באופן של אתכפיא. ויש לומר, שהוא ע"ד האמונה שלמטה מהדעת (העניות שלפני העבודה דהשמים כסאי), שגם אמונה זו היא בעצמות אלא שאין בזה גילוי העצמות (כנ"ל סוף סעיף ד). וע"ד המבואר בלקו"ת⁴⁶ (בענין ג' שני ערלה כפשוטם), דזה ששובר תאוותו וממתין ג' שנים ומקיים מל"ת דשלש שנים יהי' לכם ערלים³⁶ הוא כענין מודים אנחנו לך⁴¹, שההודאה היא לך, למהותו ועצמותו ית', אלא שאין זה באופן של הילול, דהילול הוא גילוי כמובא בלקו"ת⁴⁷ שהילול הוא לשון הארה כמו בהלו נרו⁴⁸], ורק באופן של הודאה, העלם.

39) לקו"ת שם, מפרדס שער כה* (שער התמורות) בסופו. שערי אורה (להר"י גיקטליא) שער חמישי. זח"ב רמד, ב.

40) פרשתנו יט, כד.

41) דברי הימים א כט, יג.

42) פרשתנו שם, כה.

43) דנצח והוד הן תרין שוקין — זהר ח"ג סח, רע"א (ברע"מ). תקו"ז בהקדמה (ב, ב). שם בהקדמת "פתיח אליהו" (יז, א). ועוד.

44) יבמות כ, א. ספרי עה"פ ראה יד, כא (פיסקא קד). וראה תניא פ"ל (לט, א) "שהוא מדאורייתא". וראה רמב"ן ר"פ קדושים. תניא פ"ז. פכ"ז (לד, סע"ב).

45) ראה לקו"ש חט"ז ע' 88, שהדברים שאסורים גם בהנאה — הרע שבהם הוא גם בעצם מציאותם (ולא רק בהצורה שלהם).

46) שם ל, א.

47) שם כט, ג.

48) איוב כט, ג.

וְעִי"ן בא אח"כ לשנה הרביעית, שנמשך במלכות גם הת"ת, דבעבודת האדם הוא שבהמחשבה דיבור ומעשה שלו נמשך גם מעצמיות המדות, אהבה ויראה, וכן שמחת לבב בתפארת הוי' והדר גאונו שבא ע"י לאסתכלא ביקרא דמלכא⁴⁹. ואז, עבודתו אינה לדחות את הרע נכי כשיש לו אהבת ה', הרע הוא מאוס אצלו⁵⁰ ואינו צריך לדחותו אלא להמשיך תוספות אור. דזהו שבשנה הרביעית יהי' כל פריו קודש הילולים להוי', דענין ההילול הוא כמבואר בלקו"ת⁵¹ בפירושו הכתוב⁵² ואתה קדוש יושב תהלות ישראל, שהוא ית' מצד עצמו הוא קדוש ומובדל, וע"י תהלות ישראל הוא יושב ונמשך למטה. ויש לומר, שהוא ע"ד העבודה שמצד נר"נ (השמים כסאי והארץ הדום רגלי) ומצד המקיפים חי' יחידה (בית), שע"ז נמשכים ומתגלים הפנימיים והמקיפים⁵² שלמעלה. אלא שהמשכה זו היא רק מבחינת הגילויים, וכמבואר בלקו"ת⁵³ בפירושו הכתוב מודים אנחנו לך ומהללים לשם תפארתך, שההודאה היא לך, למהותו ועצמותו, וההילול הוא רק לשמו ית'⁵³, לשם תפארתך.

וְעִי"ן באים אח"כ לשנה החמישית, להוסיף לכם תבואתו, תוספות אור שנמשך מקוצו של יו"ד, כתר. דיש לומר, שענינה בעבודת האדם הוא האמונה שלמעלה מהדעת, שהאמונה שלו היא מצד ההכרה שלית מחשבה תפיסא בי' כלל. דבאמונה זו ישנם ב' המעלות. שהיא בעצמותו ית', ושהעצמות הוא בגילוי. היינו שבאמונה זו⁵⁴ נרגש הפלאת העצמות, שכל ההילולים והתשבחות הם רק לשם תפארתך, ובעצמותו ית' אין שייך שום הילול, ורק אמונה והודאה⁵⁵.

(ז) **ויש** לומר, דזהו שהפירות דשנה הרביעית אין נאכלים אלא בירושלים⁵⁶, והפירות דשנה החמישית נאכלים בכל מקום, כי הגילוי דשנה הרביעית הוא במדידה והגבלה, ולכן ההילול דפירות אלו הוא שמביאים אותם לירושלים לשבח ולהלל לשמים⁵⁷, והגילוי דשנה החמישית, כיון שהוא למעלה ממדידה והגבלה, לכן ההודאה

(49) תניא פ"ט (יג, ב).

(50) ראה תניא פ"י (טו, א) דכפי ערך גודל האהבה לה' כך ערך גודל המיאוס ברע.

(51) תהלים כב, ד.

(52) להעיר מלקו"ת שם, שע"י תהלות ישראל הוא "גילוי נזדותו ית'" (פנימים) כמו שהם נמשכים מעצמות

ואו"ס קדוש ומובדל (מקיפים).

(53) דהגם שהמשכה היא מ"אתה קדוש" — מכיון שהתהלות (שבלקו"ת שם) הם "קריאת שמותיו ית'" השייכים למדות פרטיות, מובן, שהענין ד"אתה קדוש" שבלקו"ת שם הוא או"ס כמו שיש לו שייכות לספירות. וראה בארוכה ד"ה באתי לגני ה'תשכ"ט הערה 69 (לעיל ח"ב ס"ע שכה).

(54) משא"כ בהאמונה שלמטה מהדעת, אינו יודע שהו"ע שלמעלה מהשכל.

(55) להעיר מלקו"ת שם (ל, סע"ג ואילך) דשנה החמישית הו"ע "הוד והדר לפנינו עוז וחדוה במקומו" (דברי הימים"א טז, כז), דיש לומר שבפסוק זה מרמזים שני הענינים: הוד — שההודאה היא "לך" כנ"ל בפנים [ולהעיר מאוה"ת נ"ך עה"פ (ע' תשיב ואילך) שהוא הוד דעתיק]; "עוז וחדוה גוי" — דשמחה היא מדבר שבגילוי דוקא.

(56) פרש"י פרשתנו יט, כד. רמב"ם הל' מעשר שני ונטע רבעי רפ"ט (שיעור היומי דעש"ק ר"ח אייר שנה

זו (תשמ"ט [בה"ל המאמר]) — לפי החלוקה דג' פרקים (ליום).

(57) ראה פרש"י שם (הובא גם בלקו"ת שם כט, סע"ב) "ודבר זה הלולים לה' הוא שנושאו שם לשבח

ולהלל לשמים".

לה' על ההוספה בתבואה זו⁵⁸ היא בכל מקום (וגם בפירות שאין בהם קדושה, ועד שהן נאכלין אפילו בטומאה). וע"י ההודאה לה' על פירות אלו שאין בהם קדושה, ההמשכה היא מעצמות אוא"ס (שלמעלה משייכות לספירות)⁵⁹, ונמשכת למטה ביותר, ועי"ז נשלמת הכוונה דנתאווה הקב"ה להיות לו ית' דירה בתחתונים⁶⁰, שהתחתון שאין תחתון למטה ממנו⁶¹, נעשה דירה לו ית', לו לעצמותו⁶².

(ח) **ויש** להוסיף, דע"י שהעבודה דשנה הרביעית (שמצד עצמה היא בסדר והדרגה) באה לאחרי וע"י קדימת העבודה דג' שנים הראשונות, נעשה ענין של קפיצה ודילוג גם בהעבודה דשנה הרביעית. דזהו גם הטעם על זה שמהעבודה דשנה הרביעית באים להגילוי דלמעלה מהשתלשלות בשנה החמישית⁶³. ויש לקשר זה עם ההוראה של בעל יום ההולדת דתפארת שבתפארת⁶⁴, שצריך להיות "מלכתחילה אריבער"⁶⁵.

ויקחי רצון, שע"י מעשינו ועבודתינו, ובפרט באופן ד"מלכתחילה אריבער", יהי' קול דודי הנה זה בא מדלג על ההרים מקפץ על הגבעות⁶⁶, כפירוש המדרש⁶⁷ שקאי על מלך המשיח, יבוא ויגאלנו ויוליכנו קוממיות לארצנו, בקרוב ממש.

58) ויש לומר, דזה שאין ציווי על הודאה זו הוא, כי ענינה של הודאה זו הוא לעשות לו ית' דירה בתחתונים (כדלקמן בפנים), ולכן, ההודאה היא לא מצד ציווי התורה אלא מצד האדם (התחתון), שבטבעו הוא מודה על השפעת הטובה.

ולהעיר מגודל ההשתדלות דהבעש"ט שישאל אותם "ווי גייט זיי אין געזונט .. אין פרנסה" (סה"מ אידיש ע' 138 ואילך), באופן ופרנסה, ע"י ששאל אותם "ווי גייט זיי אין געזונט .. אין פרנסה" (סה"מ אידיש ע' 138 ואילך), באופן שאמירת התהלות שלהם תהי' (לא מצד ציווי התורה וגם לא ע"י שיעוררו אותם על זה, אלא) מעצמם. וראה לקו"ש ח"ז ע' 135 ואילך, שהנהגה זו דהבעש"ט היא ע"ד ההודאה לה' על ההוספה בהתבואה דשנה החמישית.

59) ראה ד"ה באתי לגני הנ"ל (לעיל שם) שם, דענין "אתה קדוש" שבסיפור הבעש"ט הנ"ל הוא למעלה מהענין ד"אתה קדוש" שבלקו"ת שם.

60) ראה תנחומא נשא טז. בחוקותי ג. ב"ר ספ"ג. במדבר"ר פ"ג, ו. תניא רפ"ו.

61) תניא שם.

62) המשך תריס"ו ס"ע ג. ובכ"מ — נסמן לעיל ח"ב ע' שח.

63) ויש לומר, שעד"ז הוא בנוגע לספירת העומר, דהגם שמצד עצמה היא בסדר והדרגה ניתירה מזו, שענינה הוא סדר והדרגה, שהרי ענין הספירה הוא לספור בדיוק ולא לדלג, מ"מ, ע"י ספירת העומר באה לאחרי קדימת הגילוי דחג הפסח שלמעלה מהשתלשלות, לכן יש בה גם מעין הענין דלמעלה מהדרגה. ולכן, ע"י סופרים מ"ט יום, נמשך אח"כ הגילוי דשער הנו"ן שלמעלה מהשתלשלות.

64) ולהעיר מזה שת"ת (בכלל) עולה עד הכתר, למעלה מהשתלשלות. ובפרט שלישי העליון שבו, ששייך לשנה החמישית, כנ"ל בפנים.

65) אגרות-קודש אדמו"ר מוהרי"צ ח"א ע' תריז. לקו"ש ח"א ע' 124. ועוד.

66) שה"ש ב, ח.

67) שה"ש עה"פ (ב).